

זה הדדן

زوهديرك ZO HADEREKH

גיליון 51, 26 בדצמבר 2012

הלאמה עכשיו

רק חד"ש מציעה פתרונות סוציאליסטיים, וקוראת: להלאים את הבנקים, את ים המלח ואת הגז הטבעי

ההפרטה הובילה לצניחה במספר העובדים המאוגדים, להחלשת כוחם של האיגודים המקצועיים, ולפיכת – לפגיעה בשכר ובתנאי העבודה של רוב העובדים במשק. משטר ההפרטה הוא שיצר את תופעת ההעסקה הנצלנית של עובדי קבלן באמצעות חברות כוח האדם. ההפרטה יצרה עושר בלתי נתפס בקרב קבוצה קטנה של אוליגרכים, שעה שהעונוי התרחב והעמיק בשאר חלקי החברה.

יש בין המפלגות המתמודדות כיום לבחירות כאלה המדברות בצורה רפה בגנות ההפרטה, אולם רובן ככולן אינן מערערות על ההיגיון הקפיטליסטי-החוזרי העומד מאחוריה. אנו בחד"ש, בשונה ממפלגת העבודה, לא דוגלים ב-"הגדלת התחרותיות במשק, באמצעות חיוב שיקולי תחרות במסגרת הליכי הפרטה". גם איננו סבורים שפתרון יבוא באמצעות "גיבוש מדיניות גבולות הפרטה מסודרת", או "בחינת יתרונותיה וחסרונותיה של ההפרטה" (כל הציטוטים מתוך המצע הכלכלי שפרסמה מפלגת העבודה, בתחילת החודש).

בעוד אחרים מבקשים להתפשר עם ההיגיון של השוק, אנחנו מציעים חלופה רדיקלית, השונה מן היסוד. **לדעתנו, המציאות הקפיטליסטית-הקיצונית בישראל משוועת לפתרונות סוציאליסטיים. ואילו הרשימה היחידה בה ניתן למצוא חברי כנסת יהודים וערבים, המונחים בידי ערכים סוציאליסטיים – רשימה שהוכיחה את עצמה, בחקיקה ובשטח – היא רשימת חד"ש.**

בשנים האחרונות, חווינו כולנו את ההשלכות ההרסניות של המדיניות הכלכלית הניאו-ליברלית, אותה הנהיגו כל הממשלות האחרונות, ואשר לה היו שותפות מפלגות הליכוד, העבודה וקדימה. מדיניות זו התבטאה, בין היתר, בקיצוץ בקצבאות הילדים והאימהות החד-הוריות, בהפרטה הזוחלת של מערכות הבריאות והחינוך ובשחיקת שכר העובדים. במקביל, רוב הציבור מצא עצמו מתמודד עם גידול ביוקר המחייה, במחירי המזון, הדלק והדיוור.

תנאים אלה הם שהולידו את המציאות החברתית הקשה, נגדה הפגינו המונים – במרכז ובפריפריה, צעירים ומבוגרים, יהודים וערבים – במחאת האוהלים בקיץ 2011. ניתן היה לצפות כי כל המפלגות המציגות עצמן כחלופה לבנימין נתניהו, יציגו מדיניות כלכלית-חברתית חלופית, ויחדדו את ההבדלים בינן לבין מדיניות ההון/שלטון שהוציאה מאות אלפים לרחובות. אולם פוליטיקאים כמופז, יחמוביץ' ולבני, שכלל לא הצביעו נגד תקציבי הקיצוצים והגזירות של נתניהו וקודמיו, אינם מסוגלים ואינם מעוניינים להעמיד חלופה.

עולה השאלה: איזו חלופה חיוני להעמיד מול ונגד צעדי הממשלה בשנים האחרונות, מול ההפרטות, מול הקיצוץ בתקציבי השירותים החברתיים, מול הפחתת המיסים על בעלי ההון ומתן הטבות מפליגות לטייקונים?

התשובה של חד"ש היא ברורה: התשובה שלנו להפרטה – היא הלאמה. במשך שנים ארוכות, הונחו הממשלות בידי התפיסה האידיאולוגית לפיה אין המדינה צריכה להיות אחראית לאזרחיה, ולפיה "השוק החופשי" הוא שאמור להציע את הפתרונות לכל הבעיות החברתיות. תפיסת עולם ימנית זו הובילה למכירת חיסול של נכסי המדינה, של הבנקים שבבעלותה, של אוצרות הטבע השייכים לכולנו: בתי הזיקוק לנפט ומפעלי ים המלח – לאחים עופר; בנק הפועלים – למיליארדר תד אריסון; "חיפה כימיקלים" – לאיש העסקים אריה גנגר (מקורבו של אריאל שרון). כך, נכס אחר נכס, חברה אחר חברה, נמכרה כלכלת ישראל, במחירים מגוחכים, לאצולת ההון המקומית והזרה.

דברים בשם אומרם

הצעה תמימה

"אז מה דעתך על כמה גולאגים בנגב לבעלי הון של 50 מיליון שקלים ומעלה, ח"כ דב חנין? בחישוב עלות/תועלת לגולאג, אין לך דרך יעילה וזולה יותר להעביר הון ועבודה מהסקטור הפרטי לסקטור הציבורי: גם מלאימים את ההון, גם כולאים את בעליו, וגם מעבידים אותם בפרך ביצירת הון חדש לטובת הכלל".

(שמואל חרל"פ, יו"ר חברת כלמוביל, "גלובס", 13.12)

הצעה: כיבוש ללא עדים

"נשות מחסום-ווטש, שעושות לחיילים קשיים רבים בנקודות הביקורת ביו"ש – צריך להזיז אותן משם".

(ח"כ דני דנון, אתר "חורים ברשת", 13.12)

הקוזאק הנגזל

"כולם נהנים להכות במגזר העסקי, ועלינו להגיב. נוצר מכלול מדאיג של גזירות, ובסופו של דבר – הציבור הרחב ישלם את המחיר".

(עמי פדרמן, נשיא התאחדות המלונאים, "דה מרקר", 14.12)

ארה"ב: מדינה כל עשירה

"בארה"ב יש מעמד של עשירים שמסובסד על ידי המדינה".

(העיתונאי האמריקאי מאט טאיבי, "דה מרקר", 14.12)

מדף מסרים למכתב פיטורים

"נקרעה סופית המסכה מעל פניו של ראש הממשלה, שנחוש להחריב את מקור פרנסתם של אלפי משפחות. נתניהו פועל לעצב מציאות שבה ידע כל עיתונאי שיאבד את משרתו, אם לא ימהר להתיישר עם דף המסרים של ראש הממשלה".

(הודעה של ועד עובדי ערוץ 10, 15.12)

הישגי ש"ס (1)

"השבוע נמקד את הקמפיין בהישגי ש"ס בממשלה: הטיפול במסתננים של השר ישי, והשיפור בדיוור של השר אטיאס".

(הרב אריה דרעי, רדיו "קול חי", 14.12)

הישגי ש"ס (2)

"ההבטחה לחזק את הנזקקים לא הפריעה לש"ס להצביע, פעם אחר פעם, בניגוד גמור למה שהבטיחה. ש"ס הצביעה נגד הצעת חוק שכר מינימום, נגד חוק שהציע פטור ממס לשירותי מים וביוב, נגד החוק שהציע לבטל את המע"מ על מוצרי מזון בסיסיים, נגד הצעת החוק לדיוור סוציאלי בפריפריה, נגד הצעת חוק דיוור סוציאלי במרכז הארץ, נגד הקמת רשת לאומית לדיוור, נגד הצעת חוק סיוע ריאלי לדיוור, נגד הצעת חוק שאמורה הייתה להגדיל את מצאי הדירות למשפחות נזקקות. בהצבעות האלה היא התיישרה עם כל חברותיה לקואליציה – הליכוד, ישראל ביתנו, הבית היהודי, יהדות התורה, עצמאות".

(ד"ר עירית קינן, המרכז ללימודים אקדמיים באור-יהודה,

"ידיעות אחרונות", 14.12)

כנס שדרות לחברה הגבוהה

"כנס שדרות לחברה, שהפך סמל לעיסוק במצב הפריפריה והחברה בישראל, הופרט למרבה במחיר".

(ידיעה ב"מעריב", 16.12)

תכלס

"בשעה הזאת חובה על כולנו להתלכד סביב מנהיגותו של נתניהו... אני מודיע על תמיכתי בנתניהו בבחירות הקרובות, ואתמוך בו בכל אשר אומר ואעשה. אני לא רוצה להיות הקופי, אלא המקור. הקופי הוא שמיד אחרי הבחירות, כולם יחלו לממשלה הזאת וגם חבריי במפלגת העבודה".

(ח"כ יורם מרציאנו, בנאום ההשבעה שלו לכנסת מטעם

מפלגת העבודה, אתר "הארץ", 20.12)

אחת שיודעת

"חד"ש היא מפלגה ערבית. היא לא מפלגה ישראלית. יש בה יהודי אחד וכל השאר ערבים".

(ח"כ זהבה גלאון, יו"ר מרצ, במקומון "עכבר העיר", 13.12)

ייתורים כואבים

"לא צריך דמוקרטיה. הדמוקרטיה הזאת שאתם בה – לא צריך אותה. אני מוכן לוותר על הכנסת, רק שלא תהיו בה".

(סגן השר איוב קרא מהליכוד, בעימות עם ח"כ עפו אגבריה

מחד"ש, תחנת הרדיו "רדיוס", 4.12)

ידידתנו הקטנה שבמעבר לים

"אני גאה במדינת איי מרשל, שיש לי הכבוד להיות קונסול הכבוד שלה בישראל. איי מרשל היא אחת מתשע המדינות שהצביעה לטובת ישראל".

(רני רהב, יחצ"ן וציין, טוויטר, 30.11)

טרוריסט חמוש במצלמה

"המציאות השתנתה. כיום לחזור הביתה בשלום משמעות לא ליפול קורבן לצילום מביך של טרוריסט, שהמצלמה היא נשק".

(תא"ל מיל צביקה פוגל, "ישראל היום", 11.12)

עולם הדימויים של אריה דרעי

"אני מנהל את הקמפיין של ש"ס. בדיוק כפי שבכל חברה עסקית ישנה מועצת מנהלים, ולמועצת המנהלים ישנו יו"ר. אני היו"ר של הקמפיין".

(הרב אריה דרעי, רשת ב', 12.12)

הזאב נתניהו מאיים לטרוף

"ניהלנו מו"מ ימים ולילות. באוצר לא התייחסו ברצינות. לא הציעו לנו אפילו את הסל שנשאה כיפה אדומה".

(אילנה כהן, יו"ר הסתדרות האחיות, רשת ב', 12.12)

גאים להיות קיצוניים

מאת תמר גוז'נסקי

"חרפה בת 65 שנה" כינה יאיר שלג ("מעריב", 12.12) את ההחרמה הפוליטית של האזרחים הערבים, ובאותה הזדמנות גם דיווח בדאגה על הצפי לשיעור גבוה של הימנעות מהצבעה בקרב אזרחים ערבים. דברים נכוחים. השאלה היא, מה התרופה למצב?

אי-השתתפות בהצבעה בבחירות, ששיעורה גדל בעשור האחרון גם אצל ערבים וגם אצל יהודים, מבטאת תסכול נוכח הפערים בין הצהרות מפלגות השלטון לבין מעשיהן. ממשלת נתניהו, כמו קודמתה, לא הביאה את השלום המיוחל ולא הקטינה את הפערים החברתיים. לאחרונה גם נקטה הממשלה בסחבת במשא-ומתן עם האחיות, ובכך הפגינה התאכזרות מיוחדת כלפי החולים.

האזרחים הערבים, שרבים מהם נטלו חלק במחאה החברתית הגדולה של קיץ 2011, משתתפים באופן פעיל בשביתת האחים והאחיות ובמאבקים דומים. אולם בעייתם קשה הרבה יותר. נוסף לקיפוחם החברתי כעובדים ששכרם נשחק וכתושבי הפריפריה, הם סובלים ממנה גדושה של אפליה לאומית בשל היותם ערבים: בקבלה לעבודה ובתנאי עבודה, בנישול מהקרקע, באי-פיתוח אזורי תעשייה, בהעדר סיוע בדיוור, בהעדר תחבורה ציבורית, ברמת מערכת החינוך, בשירותים חברתיים ירודים.

אולם במקום להציג את בעיית האפליה הלאומית המכוונת של האזרחים הערבים כבעיה ראשית, מתאר יאיר שלג כבעיה ראשית את שאלת שותפותם בקואליציה הממשלתית. זה נקרא: להעמיד את העגלה לפני הסוס.

כיהנתי בכנסת בסיעת חד"ש בתקופת ממשלת רבין, כאשר חד"ש הייתה חלק מהגוש החוסם, שמנע שוב ושוב את הניסיונות של הליכוד בראשות נתניהו להפילה. זו הייתה שותפות פוליטית מהותית, שכן בתמיכתה בממשלת רבין, איפשרה חד"ש את פריצת הדרך המדינית ואת ההכרה הדדית בין ישראל לבין אש"ף. לשותפות זו היו גם ביטויים חשובים במדיניות הפנים, כמו הגדלת תקציבי החינוך והרווחה על חשבון קיצוץ בהתנחלויות, וכמו ביטול האפליה של הילדים הערבים בקיצבות הילדים.

הניסיון הפוליטי החשוב של ממשלת רבין והגוש החוסם מלמד, כי חד"ש אינה פוסלת עקרונית שותפות בקואליציה או תמיכה בה מבחוף. אולם בהתאם למצעה ולמדיניותה, היא תמכה ותתמוך רק בקואליציה שתעדיף שלום על שטחים; שתעדיף בניית דיוור לזוגות צעירים בתחומי ישראל על פני בזבוז תקציבים להתנחלויות ולמלחמות; שתפעל לביעור תופעות הגזענות ותנהיג מדיניות של העדפה מתקנת לגבי האזרחים הערבים.

אולם היה גם ניסיון פוליטי אחר, שלילי ביותר במהותו – זה של מפלגות לוויין ערביות, שהקימה, מימנה וטיפחה מפא"י (מפלגת העבודה, בגלגולה הקודם), מאז 1949 ועד

1977. ראשי מפלגות לוויין אלה היו קבלני קולות ערבים, שקיבלו טובות הנאה אישיות תמורת גיבוי מלא למדיניות האפליה כלפי בני עמם, לממשל הצבאי ששלט בחיי האזרחים הערבים, וגם למלחמות ולכיבוש.

יאיר שלג פוסל מפלגות לוויין של ערבים, אותן הוא מכנה משפטי פעולה עם השלטון. אך באותה נשימה הוא פוסל את התמיכה הרחבה של הציבור הערבי בחד"ש ובמפלגות אחרות כ-"לפיתה קיצונית של המתיימרים להנהיגו".

איך בדיוק "לופתת" חד"ש את מצביעי? כלום היא עומדת בראש משרד הפנים ומאיימת עליהם לקצץ בתקציבים? ברור שזו אמירה מופרכת מעיקרה.

מופרכת לא פחות היא הטענה בדבר הנהגה שאינה קשובה לצרכיו היומיומיים של הציבור הערבי. כדי להמחיש את הפעילות של הנהגת חד"ש לשיפור תנאי חייהם של האזרחים הערבים, אביא את הדוגמא של חוק חינוך חינוך מגיל 3. ב-1999, כאשר חד"ש נאבקה לחקיקת חוק זה, פנה אלינו יום אחד נציג האוצר ואמר בערך כך: "אתם הרי מעוניינים שילדים ערבים ילכו לגן בגיל 3. אז במקום לחוקק חוק – נעביר תקציב לכמה גני ילדים ביישובים ערביים, ואתם תוכלו לומר שזה הושג בזכותכם". דחינו הצעת שוחד זו של האוצר על הסף, והבהרנו, כי אנחנו בחד"ש לא מקוששים קולות בעיסקות מפוקפקות, אלא מתעקשים על חוק שיבטיח חינוך חינוך לכל הילדים בני 3 ו-4, יהודים וערבים. חלפו שנים והייתה מחאה חברתית, עד שלבסוף יושם החוק.

אם התעקשות על גני ילדים לכל, על עבודה למובטלים, על הפסקת הנישול והריסת הבתים, וגם על שלום בין ישראל למדינה פלסטינית שתקום בצידה היא "קיצונית" – אז אנו בחד"ש גאים להיות קיצוניים.

פורסם לראשונה ב-"מעריב", 16.12

לבנות בישראל ולא בהתנחלויות

ח"כ דב חנין (חד"ש) גינה (17.12) בחריפות את החלטת הוועדה המחוזית לתכנון ובנייה בירושלים, לאשר בניית 1,500 יחידות דיור בשכונת רמת שלמה, שמעבר לקו הירוק. לדבריו, "ממשלת נתניהו ליברמן לא מחמיצה שום הזדמנות להתגרות בפלסטינים ובעולם, ולהמחיש שאין בכוונתה לקדם הידברות והסדר מדיני. במקום לבנות דירות מעבר לקו הירוק, הגיע הזמן שהממשלה תתחיל לבנות דירות בתוך ישראל, ולהתמודד עם המחסור הקשה הקיים בדיוור בישראל עצמה".

משבר בליבה ושגשוג בפריפריה?

על השינויים במפה הכלכלית העולמית בעקבות המשבר הקפיטליסטי והשינוי בדפוס הגלובליזציה

מאת אפרים דויד

המשבר הכלכלי שפרץ בארה"ב בקיץ 2007, התרחב מאז לעבר מדינות ויבשות נוספות. כעת, ברור שהמשבר בליבה הקפיטליסטית מקרין לעבר הפריפריות. יחד עם זאת, טרם נכנסו כל הפריפריות למעגל המשבר. האם מדובר במפנה ביחסי הכוחות בעולם, לעבר עולם "רב-קוטבי" לעומת העולם החד-קוטבי, שהחל עם התמוטטות ברית-המועצות בתחילת שנות ה-90 של המאה שעברה? האם ציר השליטה הקפיטליסטי, הציר ה"צפון אטלנטי", מאבד ממרכזיותו, לעומת "הציר הדרומי" (סין-הודו-דרום-אפריקה-ברזיל)?

שאלה ראשונה: מרחב גלובלי וקפיטליזם

האם קיים מימד מרחבי גלובלי לקפיטליזם? כבר ב-1848, כתבו **קרל מרקס ופרידריך אנגלס**, ב-"מניפסט הקומוניסטי": "התעשייה הגדולה כוננה את השוק העולמי, אשר גילוי אמריקה הכשיר עבורו את הקרקע. השוק העולמי הביא לידי התפתחות שלא-תשווער של המסחר, הספנות והתחבורה היבשתית. זו השפיעה השפעה חוזרת על התרחבות התעשייה. וככל שנתרחבו התעשייה, המסחר, הספנות, מסילות-הברזל, כן התפתחה הבורגנות, הרבתה את הונה, דחקה לקרן זווית, את כל המעמדות שנשתיירו מימי הביניים.

"גילוי אמריקה והקפת אפריקה בדרכי-ים יצרו כר-פעולה חדש לבורגנות העולה. יישובה של אמריקה, הקולוניות, סחר-חליפין עם השוק של הודו המזרחית ושל סין, אמצעי-החליפין והסחורות בכלל, נתנו למסחר, לספנות, לתעשייה תנופה שלא נודעה כמותה, ומתוך כך חוללו התפתחות מהירה של היסוד המהפכני אשר בקרב החברה הפיאודלית המתפוררת.

"הצורך בשוק מתרחב-והולך למוצריה מריץ את הבורגנות על פני כל כדור הארץ. היא מוכרחה לבנות לה קן בכל מקום, לתקוע יתד בכל מקום, לקשור קשרים בכל מקום. על ידי ניצול השוק העולמי שיוותה הבורגנות צורה קוסמופוליטית לייצור ולצריכה של כל הארצות."

נדמה, שכבר לפני יותר מ-160 שנה, עם המגבלות המחקריות הרבות שהיו קיימות אז, ניתנה תחזית די מדויקת למה שאנו קוראים כעת "גלובליזציה". שנים רבות לאחר מכן, הגיאוגרף **דייוויד הארווי** כינה זאת: "ההתפתחות הגיאוגרפית הבלתי-שוויונית של הקפיטליזם."

שאלה שנייה: על מרכז ופריפריה

רבות נאמר על שאלת מרכז ופריפריה. גם, כאן, בישראל פוליטיקאים עושים שימוש תדיר במילים "מרכז" ו"פריפריה". הסוציולוג האמריקאי **עמנואל ולרשטיין** תרם רבות להבנת שאלת היחסים בין מרכז לבין פריפריה בקפיטליזם. השקפותיו באו לידי ביטוי בעבודתו החשובה "מערכת השיטה העולמית".

נבראו. עם המשברים פורצת מגיפה חברתית, שהייתה נראית לכל התקופות הקודמות כדבר נטול הגיון – מגפת עודף-הייצור". גם: "יש לקפיטליזם למעלה מן המידה: אמצעי-מחייה למעלה מן המידה, תעשייה למעלה מן המידה, מסחר למעלה מן המידה... היחסים הבורגניים נהיו צרים מלהכיל את כל העושר שיצרו. בכוח מה מתגברת הבורגנות על המשברים? מצד אחד, על-ידי ההשמדה המוכרחת של כוחות-ייצור מרובים; מצד שני, על-ידי כיבוש שווקים חדשים ועל-ידי ניצולם היסודי יותר של השווקים הישנים. בכוח מה, אפוא? על-ידי שהיא מכינה משברים כוללים יותר ועצומים יותר, ומצמצמת את האמצעים למניעת משברים".

שאלה רביעית: משבר ופריפריה

האם נתיבו של המשבר הנוכחי כנתיב המשבר הכלכלי בשנות ה-30 של המאה שעברה, קרי: התפשטות הדרגתית לעבר כל ארצות תבל? נדמה שהמדינות הפריפריאליות-למחצה מתמודדות בצורה שונה עם המשבר, לעומת המצב הקשה שנוצר לפני כ-80 שנה. זאת, על ידי העמקת הקשרים הכלכליים ביניהן והעברת כובד המשקל של הייצור התעשייתי מייצוא לצריכה מקומית.

בידיעה שהפיצה סוכנות הידיעות הסינית לפני מספר שבועות (20.11), נאמר כי "לאחר עשור של הרהורים בנושא, נראה שאזור הסחר החופשי בין סין, יפן ודרום קוריאה מתחיל לקרום עור וגידים". בהיותן של שלוש המדינות חלק מהותי בכלכלת מזרח אסיה ובסחר העולמי בכלל, הרעיון של אזור סחר חופשי ביניהן זוכה בתשומת לב רבה ברמה העולמית, ויוכל אף להתמודד בהצלחה בתחרות מול ארצות-הברית.

העובדה שמדינה המצויה בליבה הקפיטליסטית, הגם שבהאטה ממושכת בת שני עשורים (יפן), מתקשרת עם שתי מדינות פריפריאליות-למחצה, שכלכלתן צומחת (סין ודרום קוריאה) – מעמידה אתגר של ממש עבור ארה"ב ומערב אירופה, המצויות במשבר. מדינות פריפריאליות-למחצה נוספות החלו להדק את קשריהן הכלכליים-פוליטיים במסגרת המכונה BRICS – ראשי תיבות של ברזיל, רוסיה, הודו, סין ודרום אפריקה.

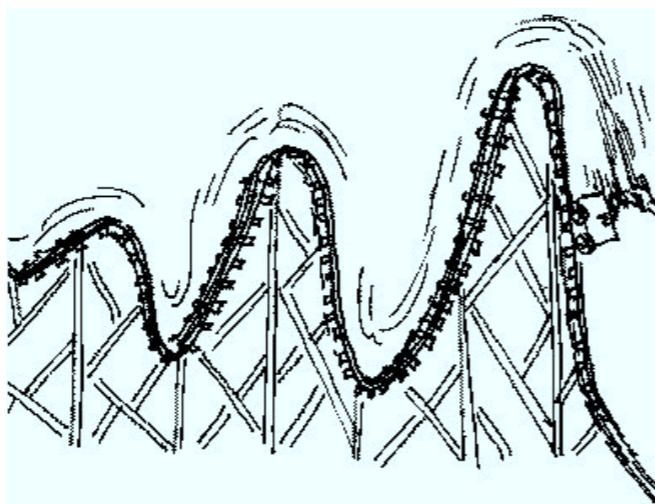
יוזמה זו מצטרפת לשתי יוזמות לטינו-אמריקאיות נוספות: ALBA ו-Mercosur. הראשונה שמבינה, ששמה הוא ראשי תיבות של "קהילת המדינות של אמריקה הלטינית והאיים הקריביים", היא ברית פוליטית. ואילו היוזמה השנייה, השוק המשותף של דרום אמריקה, היא ברית כלכלית.

מבט קדימה

האם אלה פני העתיד? סין תתפוס את מקומה של ארה"ב בתוך ארבע השנים הבאות, ותהיה הכלכלה הגדולה בעולם, כך לפי תחזית של הארגון לשיתוף פעולה ולפיתוח כלכלי (OECD), שפורסמה בתחילת נובמבר. עוד נאמר בדו"ח, כי עד 2030 חלקה של הכלכלה הסינית בתמ"ג (התוצר המקומי הגולמי) העולמי יזנק בלמעלה מ-50%, מ-17% כיום לשיעור של 28%. זאת בעוד חלקה של הכלכלה האמריקאית ירד ל-18%, לעומת 23% כיום. גוש היורו צפוי להתכווץ גם הוא, וליטול נתח של 12% מהתמ"ג העולמי ב-2030, לעומת 17% כיום. זאת, בתנאי שישרוד את המשבר הכלכלי החמור הפוקד אותו.

על פי התחזית, התמ"ג העולמי יצמח ב-3% לשנה ב-50 השנים הבאות, אך יהיו הבדלים רבים בין המדינות והאזורים. עד שנת 2025, התמ"ג הכולל של סין והודו יהיה גדול מזה של צרפת, גרמניה, איטליה, יפן, בריטניה, ארה"ב וקנדה ביחד.

מייזונב הסבירה כי המשבר הכלכלי היה רק הטריגר לשסעים שהתגלעו בכפר הגלובלי: "כדי להגדיל את היעילות ולמצוא מקורות צמיחה נוספים, תאגידיים בינלאומיים הרחיבו את דריסת הרגל הגיאוגרפית שלהם אל עבר השווקים המתפתחים. זה הביא למצב שמחצית מהכנסות החברות המרכיבות את מדרד המניות המובילות בעולם מגיעה היום ממכירות בשווקים המתפתחים. קח לדוגמה את האיפון: רכיבים שפיתחו חברות זרות וכוח עבודה מחוץ לארצות הברית אחראים ל-94% מהמכשיר. המותג אפל הוא, למעשה, האלמנט האמריקאי היחיד במכשיר".

לדבריה, תולדה ישירה של הגלובליזציה הוא הגידול בהעמקת הפערים המעמדיים ואי-השוויון המעמיק. בארה"ב, למשל, המאיון העליון גרף רבע מסך ההכנסה של המשק האמריקאי. לשם השוואה, בתחילת שנות השמונים מאיון זה גרף רק שמינית מההכנסה. מייזונב מתריעה, כי עקב הגידול בפערים, יותר ויותר עניים יידרדרו לאבטלה.

ומה אומר הכלכלן הנודע, והמרצה באוניברסיטת ניו יורק, פרופ' **נוראל רוביני** ("כלכליסט", 28.8.2011), לגבי המשבר והשלכותיו? "מבחינה כלכלית, ארה"ב, גוש היורו, בריטניה ויפן נמצאים על סף קיפאון... קרל מרקס צדק באופן חלקי כאשר טען כי גלובליזציה והתערבות פיננסית שיצאה משליטה, יובילו את הקפיטליזם למסלול של הרס עצמי. החברות מקצצות בעובדים משום שאין די ביקוש למוצרים. עם זאת, קיצוץ במשרות מקטין את הכנסות העובדים, מגדיל את הפערים ומוריד את הביקושים".

ומה היה למרקס להגיד על כך? (כבר ב-1848!): "די להזכיר את משברי-השוק, אשר בהתחדשם לעתים מזומנות הם מאיימים יותר ויותר על קיומה של החברה כולה ומעמידים אותה בסכנת-שאלה. במשברים אלה נהרס בהתמדה לא רק חלק גדול של המוצרים המוגמרים, אלא אפילו חלק גדול מכוחות-הייצור שכבר

ולרשטיין דחה את המושג "העולם השלישי", שכן לתפיסתו, יש רק "עולם אחד", המחובר באמצעות רשת מורכבת של חליפין כלכליים. האבחנה בין הון לבין עבודה, וכן צבירת ההון בידי גורמים מתחרים, הם שאחראים לשסעים בין מרכז לבין פריפריה. ולרשטיין ממקם את מקורותיה של המערכת העולמית הנוכחית באירופה הצפונית של המאה ה-16. השינוי בדרכי צבירת ההון באנגליה ובצרפת, עקב נסיבות פוליטיות ספציפיות ותום התקופה הפיאודלית, הניע תהליך של התרחבות הדרגתית, שתוצאתו היא קיומה של מערכת עולמית כלכלית אחת בלבד.

עם זאת, המערכת הכלכלית העולמית רחוקה מלהיות אחידה במובנים תרבותיים, כלכליים ופוליטיים. ולרשטיין אינו סבור, כי הבדלים אלה הם שאריות של משטרים קודמים, או אי-סדירויות שיכולות להיעלם, ואכן ייעלמו, במהלך הזמן. חלוקה מתמשכת של העולם למרכז, לפריפריה ולפריפריה-למחצה היא תכונה הטבועה במערכת הקפיטליסטית העולמית.

קיימת חלוקת עבודה בסיסית ויציבה מבחינה מוסדית בין המרכז לבין הפריפריה: במרכז יש רמה גבוהה של התפתחות טכנולוגית, והוא מייצר מוצרים מורכבים, בעוד שתפקיד הפריפריה הוא לספק חומרי גלם, מוצרים חקלאיים ועבודה זולה לשווקים המתרחבים של המרכז. חליפין כלכליים בין המרכז לפריפריה מתרחשים בתנאים לא-שווים: הפריפריה נאלצת למכור את מוצריה במחירים זולים, אך לקנות את מוצרי המרכז במחירים גבוהים יחסית. מצב בלתי שוויוני זה, מרגע שנוצר, נוטה לייצב את עצמו, עקב מגבלות פנימיות במבנה החברתי של הפריפריה.

מרכז ופריפריה, עם זאת, הם מושגים יחסיים, אשר אינם חלים דווקא באזורים גיאוגרפיים מסוימים: יש אזור שניתן להגדירו כפריפריה-למחצה, המתפקד כפריפריה עבור המרכז, וכמרכז עבור הפריפריה. אזור זה כלל, בסוף המאה ה-20, את מזרח אירופה, סין וברזיל. גם ישראל היא מדינה פריפריאלית-למחצה.

שאלה שלישית: גלובליזציה ומשבר

העידן החד-קוטבי, שהחל עם התפוררותה של ברית-המועצות בתחילת שנות ה-90 של המאה שעברה, אמור היה להבטיח את התפשטות המערכת הקפיטליסטית העולמית לעבר אופקים חדשים. תחת שמי הגלובליזציה, הכול הופך סחורה, ועל פי הקריטריונים של ארגון הסחר העולמי, גם בריאות, רווחה, חינוך, דיור ומים היו לחלק מהשוק העולמי.

אולם הסתבר, כי הגלובליזציה אינה תהליך חד-ממדי. ביומון "כלכליסט" (27.11) נכתב:

"הגלובליזציה, זו שהמערב ניסה לטפח בעשורים האחרונים והיוותה את עמוד התווך בצמיחת הכלכלה העולמית, מפתחת עם השנים תופעות לוואי. לדברי וירגיני מייזונב, מנהלת ההשקעות הראשית של 'שרודרס', בתחום מניות של חברות בינלאומיות וגלובליות, שינויים חברתיים, בעיות פוליטיות, שינויים דמוגרפיים, התחממות גלובלית, וגם התקשורת עצמה, גורמים לשסעים בכפר הגלובלי".

אתר חדש לחד"ש

בשבוע שעבר הושק אתר האינטרנט החדש של חד"ש בשפה העברית, ובו פירוט של 50 החוקים החברתיים, הסביבתיים, הדמוקרטיים והפמיניסטיים שקידמה חד"ש בשנים האחרונות, וכן של 50 היוזמות הממשלתיות המסוכנות שנבלמו בזכות מעורבותה הפעילה של הסיעה.

עוד באתר: שאלות ותשובות, המצע המעודכן של חד"ש, רשימת המועמדים עם פירוט ביוגרפי ותמונות, וכן – עמודים ברוסית ובאנגלית.

כתובת האתר: www.hadash.org.il

מפלגות יהודיות

מאת יוסי סגול

ככל שהולכות ומתקרבות הבחירות, כך מופיעים עוד ועוד סקרי דעת קהל. מקריאה בסקרים, ניתן להסיק שתי מסקנות:

1. נראה כי גוש הימין נהנה מתמיכת הרוב, וכנראה שירכיב את הממשלה הבאה. "הישגי" הממשלה הנוכחית (מלחמה בעזה, פערים חברתיים) היו אמורים להרחיק ממנו את תמיכת הציבור, אשר נהה אחר ההפגנות במחאת האוהלים, אך העובדה הקשה נותרת בעינה, שלימין יש רוב יציב.

לקראת מועד הגשת רשימות המועמדים, פוליטיקאים רבים דילגו ממפלגה למפלגה, תוך שהם מוציאים שם רע למילה 'אופורטוניזם'. ברשימתו של יאיר לפיד, למשל, נמצאים ראשי ערים שנבחרו מטעם "ישראל ביתנו" ומטעם מרצ, למרות ההבדלים הקיימים בין שתי מפלגות אלה. ואילו ברשימתה של ציפי לבני נמצאים עמיר פרץ (לשעבר במפלגת העבודה) ומאיר שטרית (שבעבר היה בליכוד ובמפלגת קדימה), וזאת על אף שבתקופת כהונתו של שטרית במשרד האוצר, יזם פרץ (אז עוד יו"ר ההסתדרות) צעדי מחאה נגד הקיצוצים והגזירות של הממשלה.

הסכם העודפים שנחתם בין מרצ לבין ציפי לבני, עוד עלול לגרום למצביעי מרצ להכניס לנכס את האלוף במיל' המיליטריסט אלעזר שטרן. ואילו הסכם העודפים שנחתם בין העבודה לבין יאיר לפיד, עלול לגרום למצביעי העבודה להכניס לנכס את הרב המתנחל שי פירון. מכאן עולה, שהמפלגות שבמרכז המפה הפוליטית (וגם מעט לשמאל), פועלות לטשטוש הקווים המפרידים ביניהן.

2. מקריאת הסקרים מסתבר כי עדיין, בצד פירוט הרשימות המתמודדות לנכס והמנדטים הצפויים להן, מופיעה ברבים מהסקרים עמודה שכותרתה - "מפלגות ערביות".

לא צריך תואר במדעי המדינה, כדי לשים לב להבדלים העמוקים שבין חד"ש, לבין רע"ם-תע"ל, לבין בל"ד. אולם עבור רבים בציבור היהודי, כל ח"כ שאינו יהודי הוא בהכרח שייך לאותו סוג של "אחר", ואם אפשר לפסול אותו מלהתמודד – אז מה טוב.

כאשר מביאים בחשבון הן את ההבדלים המשמעותיים בין שלוש רשימות אלה, וכן את הניסיון של המרכז-שמאל להתמרכז עוד יותר, תוך טשטוש ההבדלים – האם לא היה נכון יותר כי בסקרים יפורטו המנדטים של חד"ש, בל"ד ורע"ם-תע"ל בשלוש עמודות שונות, ואת כל שאר הרשימות לפרסם כעמודה אחת, שכותרתה - "מפלגות יהודיות"?

מפגשים וחוגי בית לקראת הבחירות לנכס

רמת גן – ביום רביעי, 26 בדצמבר, בשעה 20:30, חוג בית עם ח"כ דב חנין. לפרטים: 054-4429272

לוד – ביום חמישי, 27 בדצמבר, בשעה 18:30, ערב שירה בעברית ובערבית במועדון חד"ש בלוד, בהשתתפות מוחמד אבו-צעלוק, לילך ובר, חברי להקת סיסטם עלי. כמו כן, יתקיים דיון עם מהא אלנקיב בנושא שותפות יהודית-ערבית בישראל. לפרטים: 054-9462332

תל-אביב – במוצאי שבת, 29 בדצמבר, בשעה 18:00, חוג בית עם ח"כ דב חנין. לפרטים: 054-4429272

תל-אביב – ביום ראשון, 30 בדצמבר, בשעה 20:00, חוג בית עם ח"כ דב חנין. לפרטים: 054-4429272

תל-אביב – ביום שלישי, 1 בינואר, בשעה 19:00, דיון בבית "אחותי" (רח' מטלון 70) בהשתתפות ח"כ דב חנין.

חיפה – ביום רביעי, 2 בינואר, בשעה 20:00, חוג בית ברוסית עם ח"כ עפו אגבריה. לפרטים: 054-7899642

קיבוץ געתון – בשבת, 5 בינואר, בשעה 20:30, חוג בית עם ח"כ דב חנין. לפרטים: 050-7518752

מושב אשחר – במוצאי שבת, 5 בינואר, בשעה 11:00, חוג בית עם ח"כ דב חנין. לפרטים: 050-7518752

עין שמר – ביום ראשון, 6 בינואר, בשעה 20:00, יתקיים כנס הזנקה לפעילות של חד"ש באזור פרדס חנה-כרכור-זיכרון יעקב-קיסריה, בהשתתפות ח"כ עפו אגבריה וח"כ דב חנין. לפרטים: 050-7518752

יפו – במוצאי שבת, 12 בינואר, בשעה 19:30, חוג בית עם יו"ר חד"ש, ח"כ מוחמד ברכה, ועם ח"כ דב חנין. לפרטים: 054-4429272

שדה ניצן – ביום שני, 14 בינואר, בשעה 20:30, חוג בית עם ח"כ דב חנין. לפרטים: 050-7518752

תל-אביב – ביום חמישי, 17 בינואר, בשעה 20:00, חוג בית בפלורנטין עם ח"כ דב חנין. לפרטים: 054-4429272

ליצירת קשר עם מטה הבחירות של חד"ש, לתיאום חוגי בית ולהתנדבות בקמפיין:

03-6292152

ג'ודי, שלום!

או: אין מפעילים לחץ בינלאומי מחיפה

מאת לילך ובר

דיפלומטיים. ארגון ששייך לאו"ם, כך אמרו לי, לא יאפשר לי חופש פעולה כזה, ויכפה עליי לנהוג בדרך דיפלומטית". היא הוסיפה וכתבה, כי "למרות האזהרות, נענית לפניית הארגון, כיוון שמאז ומתמיד הדאגה לילדים נזקקים הייתה חלק אינטגרלי מהמהות שלי... הרגשתי צורך לקבל את המינוי הזה, דרכו סברתי שאוכל לתרום אף יותר לרווחת הילדים בישראל ובעולם כולו, ולעלות את קרנה של ישראל בעולם. לצערי, מהר מאוד גיליתי שלא כך הם פניי הדברים". שלום התלוננה כי "מתוקף היותו מוסד ששייך לאו"ם, הוא העמיד מכשולים בירוקרטיים, פוליטיים ואחרים שמנעו ממני לקדם את המטרות ששמתי לי עם כניסתי לתפקיד", ואף "התבקשתי לאשר מול הארגון סטטוסים בפייסבוק, בהם אני מביעה את עמדתי כלפי נושאים שונים".

את החלטתה "לעזוב את הארגון", תיארה כך: "החלטתי, בשיתוף מלא עם הנהלת הארגון (שגם לה היה קשה להכיל את עצמאותי ודאגתי לאינטרס של ישראל, מול רצון הארגון לטשטש את הפן הלאומי בעשייה זו), לפרוש מתפקידי כיו"ר יוניס"ף ישראל... במטרה להשקיע את מלוא זמני לעשייה למען ילדי ישראל, כפי שעשיתי במהלך השנים האחרונות". ג'ודי שלום ניר מוזס – האישה ששמה בלבד מנציחה את הקשר הון-שלטון-עיתון – כבר אינה ממלאת שום תפקיד ביוניס"ף ישראל. ארי רמז הוא אחד מבמאי התיאטרון המעניינים ביותר הפועלים כרגע בישראל. שווה לעקוב אחריו. אם ג'ודי תגיד משהו מקומם, אפשר לסמוך עליו שהוא יעביר את זה הלאה בצניורות אלטרנטיביים.

בזמן המלחמה האחרונה בעזה, ג'ודי שלום ניר מוזס צייצה בחשבון הטוויטר שלה: "מקווה שהיום יהיו יחליטו להחריב את עזה, אם לא יופסק הירי. שגם הם יסבלו".

מה שיכול היה להיתפס בישראל היום כאמירה מתקבלת על הדעת של אשת ציבור, לא היה נראה כך בעיניו של במאי התיאטרון ארי רמז. רמז, ברגישותו הרבה, זכר היטב ששלום אינה רק רעייתו של השר סילבן שלום, ואחותו של איש העסקים ארנון מוזס. מאז אוקטובר האחרון, שלום נשאה בתפקיד ציבורי – יו"ר השלוחה הישראלית של יוניס"ף, קרן הילדים של האו"ם.

יוניס"ף הוא הארגון הגדול והחשוב בעולם לסיוע, להגנה ולשמירה על זכויות ילדים. הארגון פועל מתוקף האמנה הבינלאומית לזכויות הילד, עליה חתמו 193 מדינות, בהן ישראל. "יוניס"ף ישראל" היא השלוחה הישראלית של ארגון יוניס"ף הבינלאומי, ותומכת בפעילות להצלה ולשיפור חייהם של ילדים בישראל ובעולם כולו.

היות ושלום נשאה בתפקיד ציבורי בעל פרופיל בינלאומי, רמז לא היסס, ופנה לראשי יוניס"ף העולמי בבקשה לתגובה הולמת כלפי ההתבטאות המיליטריסטית וצמאת הדם של אשת השר ואחות הטייקון. רמז עשה זאת ברשת החברתית הנפוצה בעולם, על גבי הקיר של פרופיל הפייסבוק של יוניס"ף הבינלאומי. בעזרתם של שוחרי טובת הילדים הפלסטינים בעזה והילדים הישראלים ביישובי הדרום והמרכז, תירגם רמז את פנייתו לאנגלית ולשפות נוספות. "מחרחרת מלחמות המתנגדת להפסקת אש, לא יכולה להיות שגרירה של זכויות ילדים", כתב.

תגובת יוניס"ף הייתה מפתיעה: בהודעה שפרסמו ברשת הפייסבוק, נאמר כי שלום כלל אינה "יושבת-ראש יוניס"ף ישראל", כפי שהייתה מציינה עצמה בתקשורת, כי אם "יושבת-ראש של כבוד של האסיפה הכללית השנתית". לכן, להתבטאויותיה הקשות יש להוסיף עוול נוסף – התהדרות בתפקיד לא לה.

באופן מפתיע ומעורר השראה, "מבצע ג'ודי" הסתבר כמוצלח מעל המשוער. בשבוע שעבר פרסם ארגון יוניס"ף העולמי הודעה, לפיה ג'ודי שלום ניר מוזס חדלה מלשמש נציגתו בארץ הקודש. כנראה שרטוריקה משיחית, בנוסח "עניי עירך קודמים", לא עובדת על האו"ם.

בחשבון הפייסבוק שלה, כתבה שלום: "לפני כחודשיים, התמנית לעמוד בראש השלוחה הישראלית של יוניס"ף, ארגון ששייך לאו"ם ומטרתו לסייע לילדי העולם, שנסויבות החיים המיטו עליהם אומללות וקשיים. רבים הופתעו מהעובדה שנענית לפניית הארגון לעמוד בראשו, כיוון שמי שמכיר אותי יודע שהאותנטיות והישירות הן חלק בלתי נפרד ממני, וכשנושא מסוים מטריד אותי או קרוב לליבי, אני מבטאת את העמדה שלי בצורה ישירה ונטולת גינונים

לו היית שועה / איתן קלינסקי

אַלְהִים
לוּ הִיִּיתְ שׁוֹעָה
לְמִנְחָתוֹ שֶׁל קֵין
קָרְפָּנְנוּ הָיָה מִפְּרֵי הָאָדָמָה -
קָרְפָּן יְרוּק
קָרְפֵּן חַיִּים וְצִמְחָה,
אַבְל אִתָּה הוּא זֶה שֶׁשְּׁעִית
לְמִנְחָתוֹ שֶׁל הֶבֶל
וְקָרְפָּנְנוּ עַד הַיּוֹם
מִן הַפֶּשֶׁר וּמִן הַדָּם -
קָרְפֵּן אָדָם
קָרְפֵּן שְׂכּוֹל וְאַלְמוֹן.

האחיות שבתו - והצליחו

למרות היות הכפר מוכר, רמת השירותים והתשתיות בו היא ירודה מאוד.

אספניולי תשתתף בכנס נשים ופוליטיקה

מועמדת חד"ש לכנסת, **נבילה אספניולי**, תשתתף בכנס בנושא נשים ופוליטיקה, שיתקיים ביום ד', 2 בינואר, במכללה האקדמית ת"א-יפו (רח' חבר הלאומים 10, יפו). במרכז הדיון, אותו תנחה העיתונאית **גל גבאי**, תעמוד השאלה: "כיצד תפעל הכנסת הבאה לקידום מעמד האישה?". ההשתתפות מותנית בהרשמה באמצעות הדואר האלקטרוני: rivkan@wizo.org

ח"כ חנין ישתתף בכנס למען העסקה ישירה

אחד משיאני החקיקה החברתית בכנסת, ח"כ **דב חנין** (חד"ש), ישתתף בכנס של הקואליציה הארצית להעסקה ישירה, שיתקיים בתל-אביב. יצוין כי חד"ש ומק"י נמנות עם מקימי הקואליציה לפני כשנתיים.

דוברת הקואליציה מסרה: "מי מאיתנו לא נתקל בעבודה נצלנית? מי מאיתנו לא חווה בעצמו – פיטורים מוקדמים כדי לשלול פיצויי פיטורין, עיכוב המשכורת, אי ודאות במקום העבודה, שלילת תשלום ימי מחלה וחופשה, התחמקות מתשלום דמי הבראה. עבור עובדי הקבלן ה- 'חוויות' האלה הן שגרת חיים".

לדבריה: "אחד מכל 10 עובדים הוא עובד קבלן. זה כבר מזמן לא רק מנקים ומאבטחים. היום מורים, עובדים סוציאליים, מטפלות, סיעות ואפילו מרצים הם עובדי קבלן. אם לא נתעורר ומהר, כולנו נהיה עבדים. עכשיו, כשריח הבחירות באוויר, הגיע הזמן להתייצב מול הפוליטיקאים ולדרוש תשובות".

בכנס ישתתפו, בין היתר, גם **סיגל אבישי** – נציגת התארגנות הסיעות הארצית, עו"ס **איילת שריב** – נציגת תנועת "עתידנו", **אורן שלמה** – נציג ועד מורות היל"ה, וד"ר **איציק ספורטא**. הכנס יתקיים ביום א', 30 בדצמבר, בשעה 19:00, בסמינר הקיבוצים, דרך נמיר 149, תל-אביב.

בתום 17 ימים של שביתה, נחתם בשבוע שעבר (20.12) הסכם בין משרד האוצר לבין הסתדרות האחיות. לפי ההסכם שגובש בין הצדדים, יקבלו האחיות תוספת לשכרן, שנעה בין 1,100 ל-1,600 שקלים. יישום ההסכם יתפרש על פני ארבע שנים וחצי. נוסף לכך, יקבלו האחיות את שתי הפעילות האחרונות במסגרת ההסכם במגזר הציבורי, תוספת של 3.25% לשכרן, כך שהתוספת הכוללת לשכר הבסיס של האחיות תנוע בין 1,350 ל-1,900 שקלים. יצוין כי בין האחיות היו כאלה אשר מתחו ביקורת על ההסכם, שכן הן סבורות שניתן היה להמשיך במאבק למען תוספות שכר גבוהות יותר, ולמען שיפור עמוק יותר במערכת הרפואה הציבורית.

יו"ר הסתדרות האחיות, **אילנה כהן**, אמרה כי "המאבק לא היה קל. פעלנו מתוך אחריות ובמסירות. ההסכם מעניק תוספת של כ-1,400 שקלים לשכר הבסיס של האחיות". כהן הוסיפה כי כשני שלישים מהתוספת לשכר יינתנו כבר בשנה הראשונה והשנייה. "למרות הקשיים הגיע הזמן לשפר את השכר, והדבר נעשה. אני חושבת כי למרות שמדובר בתקופת בחירות, תוספת שכר של כ-14% – כשמלכתחילה ביקשנו תוספת של 15% – היא הישג נאה".

ב"ש: מאות הפגינו נגד הריסות בתים

מאות השתתפו (20.12) בהפגנה שנערכה בבאר שבע, ברחבת קריית הממשלה. ההפגנה התקיימה במחאה על הריסת בתים בכפרים הערבים-הבדואים בנגב, ונגד האלימות המשטרתית כלפי האזרחים הערבים-הבדואים. בין מארגני ההפגנה היו המועצה האזורית לכפרים הבלתי-מוכרים בנגב, וכן ועד תושבי הכפר ביר הדאג'.

בשנתיים האחרונות נקטה הממשלה במדיניות מואצת של הריסת בתים בכפרים בנגב, במטרה לעקור את תושביהם וליישבם בעיירות צפופות. בתקופה זו נהרסו לא פחות מ-1,500 מבני מגורים, מבני ציבור ומבנים לשימוש חקלאי. הכפר אל-עראקיב, אשר הפך לסמל למאבק נגד הריסות הבתים בנגב, נהרס 45 פעמים.

בהפגנה שהתקיימה בבאר שבע בלטו תושבי הכפר ביר הדאג', הנמצא בשטח המועצה האזורית אבו בסמה. הכפר הוקם בשנת 2003, ביוזמת הממשלה, במטרה ליישב בדואים בנגב בהתיישבות קבע, ועל פי התוכנית המקורית היה אמור לקום ככפר חקלאי. המדינה חזרה בה מהתוכנית לקימו ככפר חקלאי, ומנסה לכפות על תושביו התיישבות עירונית, דבר שהוביל להתמרמרות רבה בקרב התושבים.

הממשלה, בניסיונה לכפות את רצונה על התושבים, הרסה במחצית השנה האחרונה מספר מבנים. התנגדות התושבים להריסה נתקלה באלימות חריגה של המשטרה, שירתה רימוני גז מדמיע וכדורי מתכת מצופי גומי. עשרות ילדים נפגעו בחצר בית הספר היסודי משאיפת הגז המדמיע, ושלושה מהם נזקקו לטיפול בבית החולים. נוסף על כך,

מעוניינת לקבל את "זו הדרך" לביתך בדואר, מדי שבוע, וללא תשלום?

שלחו שם וכתובת אל: info@maki.org.il
תרומות לפקודת מק"י יתקבלו בברכה –
ת"ד 26205, תל-אביב, מיקוד 61261